

Національною доктриною освіти, Державним стандартом базової і повної середньої освіти передбачено значно поглибити і розширити виховання молоді засобами краєзнавства, які вимагають активізувати діяльність педагогічних та учнівських колективів, установ освіти щодо оновлення змісту, форм і методів роботи, вивчення історії рідного краю, з відродженням в учнівському середовищі традицій, звичаїв, народних обрядів, етнографічних особливостей, що стануть основними підвалинами відродження національної культури. Завдяки вивченню, використанню місцевого історичного матеріалу, учні мають змогу вийти за межі підручників, відчувати історичні події, осмислити історичні процеси, «доторкнутися» до історії.

Саме таку можливість надає тісна співпраця освітніх закладів Лебединщини з краєзнавчим музеєм.

Лебединський краєзнавчий музей було створено на базі громадського музею історії Лебединщини як філію Сумського державного краєзнавчого музею у 1996 році.

З 1997 року музей працює як самостійний Лебединський краєзнавчий музей і підпорядкований відділу культури і туризму районної державної адміністрації.

Створені експозиції розповідають про заселення краю, значні історичні події, економічний та промисловий розвиток, починаючи від епохи пізнього палеоліту (Новотроїцьке городище) і до наших днів.

Посуд та особисті речі графа Капніста розповідають нам про сиві давнину.

На чільному місці розташовані матеріали про перебування Тараса Григоровича Шевченка на Лебединщині. Наш край поет відвідав у 1859 році, ще й пісню склав «Ой, по горі ромен цвіте». Музейна бібліотека сьогодні налічує близько двохсот примірників шевченкіани.

У музеї зібрані цікаві матеріали про Лебединщину в період Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років. Тут знаходяться фотокартки та документи про партизанський рух у нашому краї, учасників бойових дій,

лебединів – учасників штурму Берліна, про кавалерів ордена Слави, 15 земляків – Героїв Радянського Союзу на чолі з двічі Героєм Радянського Союзу, маршалом бронетанкових військ П.С. Рибалком, а також про почесних громадян нашого міста.

У залі «Музична спадщина Лебединщини» знаходяться матеріали, які розповідають про життєвий та творчий шлях етнографа і музикознавця О.І. Стеблинка, про перебування в Лебедині в 1893 році Сергія Васильовича Рахманінова – видатного російського композитора, про всесвітньовідомого співака Івана Никифоровича Стешенка. Більшу частину зали займає експозиція про творчий і життєвий шлях славетного українського співака Бориса Романовича Гмирю.

У залі «Лебединщина сьогодні» розміщена галерея славних трударів – Героїв Соціалістичної Праці. В центрі уваги жінка-легенда, двічі Герой Соціалістичної Праці М.Х.Савченко.

Саме матеріали даних експозицій та речі із фондосховища музею широко використовуються під час спілкування з учнями шкіл міста та району, студентами.

На даному етапі музей значно урізноманітнив форму своєї роботи. Це і уроки-лекції, бесіди, засідання «круглого столу», екскурсії по місту та району, надання матеріалів та консультацій під час написання студентами та учнями рефератів.

Розроблено ряд тематичних екскурсій з поглибленим розкриттям тематики, які проводяться як в музеї, так і на базі шкіл та організаційна території міста.

Новою і цікавою формою роботи в музеї є проведення засідань «круглого столу». Тільки за останній час були проведені такі заходи за темами: «Січові стрільці», «День вшанування пам'яті жертв політичних репресій 1937-1938 рр. в Україні», «Калнишевич – останній гетьман України». Саме до цього виду роботи залучалися студенти Лебединського педагогічного училища ім. А.С.Макаренка під керівництвом С.Б.Венгеровського.

Такі зустрічі проходять у доброзичливій обстановці, де висловлюються свої думки та ставлення по даному питанню, виявляються всі позитивні та негативні аспекти до відповідної історичної події. Під час засідання «круглого столу» проходила демонстрація документальних фільмів та їх обговорення.

У музеї розроблено чотири туристичних маршрути, які широко використовуються в роботі. Це Михайлівська цілина – 882 гектарів лучного степу, Шелехівське озеро – озеро льодяникового походження, музей двічі Героя Радянського Союзу П.С. Рибалка у селі Малий Вистороп та садиба Лифинських поміщиків Хрущових, де у 1859 році гостював Т.Г. Шевченко. До цих місць запроваджено екскурсії у супроводі працівників музею.

Цікавим методом роботи в діяльності музею є співпраця з Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти в рамках освітньо-культурологічного проекту «Перлини малої батьківщина» під керівництвом координатора проекту Юрія Васильовича Пятаченка. Саме в рамках цього проекту був відзнятий фільм «Тарасовими стежками», який розповідав про лифинський період перебування Т.Г.Шевченка на лебединщині 1859 році. Також був здійснений до 65-ти річчя Перемоги у ВВв автопробіг слухачів курсів по місцях, де народилися герої Лебединщини, а саме: с.Ворожба, с.Бишків та М.Вистороп, де разом з освітніми закладами зазначених сіл були проведені зустрічі з ветеранами ВВв та молодим поколінням населених пунктів.

Однією із форм роботи стала тісна співпраця з санаторієм «Токарі», де у весняно – осінній період відпочивають діти з усієї території України. Саме завдяки співпраці з директором санаторію Короткого В.В. налагоджена сітка роботи по туристичних маршрутах Лебединського району, а саме Михайлівка – чудовий козацький край (пішохідний маршрут) – протяжністю 7 км.

Традиційним стало запровадження нестандартних методів роботи з учнями. Це, наприклад, проведення Шевченківських читань, де приймають участь учні шкіл та вихованці дошкільного навчального закладу «Калинка». Часто

проводяться конкурси малюнків на відповідну тематику - роботи переможців цих конкурсів експонуються в музеї.

На базі музею працює краєзнавчий гурток, до складу якого входять 13 чоловік. Гуртківці займаються дослідженням історії рідного краю, а напередодні 65-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні провели опитування учасників бойових дій про їхнє славетне бойове минуле.

Вже звичною стала тісна співпраця між краєзнавчим музеєм та Лебединським районним будинком дитячої та юнацької творчості. Протягом року в музеї неодноразово проходяться виставки робіт вихованців, на яких експонуються різноманітні витвори мистецтва. Нещодавно пройшла виставка виробів вихованців, які стали переможцями обласного конкурсу «Чарівні барви Сумщини». Зору глядачів були представлені вироби із соломки, клаптикова мозаїка, квілінг, м'які іграшки, вишиванки. Школярі та студенти із великим задоволенням милувалися витворами своїх однолітків. Відвідування музею, це не лише екскурс в історію, але і наше сьогодення, наші спільні успіхи та досягнення.

Як відомо, високі поняття «батьківщина», «національна гідність» починаються саме із знання рідного краю, історії села чи міста, вулиці. Домівки, де людина народилась і виросла, де пройшло її дитинство. Розуміння суспільства і перспектив його розвитку, людина черпає, перш за все, з історії рідного краю. Знання своєї малої батьківщини, любов до неї формують високі громадські почуття. Знання історії свого краю є безцінною скарбницею збереження історичного досвіду багатьох поколінь, всього того найкращого. Що витримало випробування часом в сфері матеріальної і духовної культури. Це скарбниця є тим своєрідним містком, який пов'язує покоління минулі з поколіннями сучасними і прийдешніми. Тому завдання викладачів та працівників музеїв ретельно вивчати з учнями та студентами й оберігати цей зв'язок між поколіннями, не втратити, не розгубити, не обезцінити найкраще, що створено талантом і розумом наших земляків.